

**สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

โดย สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๔๕ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง
ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม
ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม **จำนวน ๒ เรื่อง**

๑.๑ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ
และเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม

๑.๒ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง แนวทางการสร้างรายได้ด้วยการรับงานไปทำที่บ้าน เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ของคณะกรรมการ
การแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม **ไม่มี**

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง ผลสัมฤทธิ์การปฏิรูปประเทศ (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ตามนายกรัฐมนตรีย)

(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

สืบเนื่องจากการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปประเทศก่อนการเลือกตั้งในช่วงที่มีวิกฤติความขัดแย้งทางการเมืองที่รุนแรง จนเป็นที่มาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และมีการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในช่วงของการใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีการจัดตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เพื่อพัฒนาข้อเสนอและขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ จนกระทั่งมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้นำข้อเรียกร้องของสังคมที่ต้องการให้มีการปฏิรูปประเทศมากำหนดไว้ในหมวด ๑๖ เรื่องการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ถาวรไม่ใช่บทเฉพาะกาล โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๕๘ และมาตรา ๒๕๙ อีกทั้งยังมีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในหมวด ๑๖ ต่อมา มีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศใน ๑๓ ด้าน เพื่อจัดทำแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่าจะมีการตราพระราชบัญญัติที่สำคัญอย่างน้อยจำนวน ๑๕ ฉบับเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ แต่ขณะนี้ได้มีการตรากฎหมายขึ้นเพียงไม่กี่ฉบับ ดังนั้น การตรากฎหมายเพื่อการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ จึงยังไม่สัมฤทธิ์ผล ประกอบกับในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีข้อเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติว่า สำนักงานได้มีการติดตามความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์การปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ พบว่า การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน ได้ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว นอกจากนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยังได้เห็นชอบว่าการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ จะสิ้นสุดลง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมทั้งยังเสนอให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ ขอเรียนถามว่า รัฐบาลประเมินด้วยวิธีการใด และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ใดที่สรุปได้ว่า การปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

เกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว และได้มีการนำผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศของวุฒิสภา ที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ ไปประกอบการพิจารณาด้วยหรือไม่ อีกทั้งร่างกฎหมายปฏิรูปที่รัฐบาลแถลงไว้กับรัฐสภา ซึ่งส่วนใหญ่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ รัฐบาล จะดำเนินการอย่างไรให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ เมื่อรัฐบาลถือว่าการปฏิรูปประเทศสัมฤทธิ์แล้ว และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๙ ตอนท้ายระบุว่า “รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะบรรลุ ในระยะเวลาห้าปี” ซึ่งไม่มีข้อใดกำหนดให้การปฏิรูปประเทศต้องจบลงภายในเวลา ๕ ปี รัฐบาลพิจารณา ในประเด็นนี้อย่างไร ตลอดจนในเรื่องการลดรูปการปฏิรูปประเทศซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ ให้เป็นการดำเนินงาน ภายใต้แผนระดับ ๒ (ยกเลิกกลไกต่าง ๆ รวมไปถึงพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป ประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐) มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมหรือไม่

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ได้รับมอบหมายให้ ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ขอยกตัวอย่างผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญของการปฏิรูปประเทศในแต่ละด้าน โดยมี หลักฐานเชิงประจักษ์ กล่าวคือ **ด้านการเมือง** มีการจัดทำชุดความรู้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในรูปแบบหนังสือ จัดทำเป็นหลักสูตร และมีการออกแบบ สื่อการเรียนการสอน (Tool kit) สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมีการนำไปเผยแพร่และส่งเสริม ความรู้ผ่านศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง **ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน** มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม เชิงประจักษ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็น กลไกส่งเสริมการทำงานและการบริการภาครัฐให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น **ด้านกฎหมาย** มีผลสัมฤทธิ์ เป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น พัฒนากฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบท ที่เปลี่ยนแปลงไป **ด้านกระบวนการยุติธรรม** มีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ชักช้า **ด้านการศึกษา** มีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนสามารถ เรียนได้ตามความถนัด นอกจากนี้ยังมีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะ และการพัฒนานวัตกรรมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี **ด้านเศรษฐกิจ** มีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม จากการจัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า พ.ศ. .... เป็นการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและภาคบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ด้านอื่น ๆ คือ ด้านสังคม มีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมจากการจัดทำที่ดินทำกินให้ชุมชนแล้ว ๑,๔๔๒ ไร่ในพื้นที่ใน ๗๐ จังหวัด ด้านสาธารณสุข มีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมจากการมีหลักประกันสุขภาพแห่งชาติหรือบัตรทองให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้ทุกพื้นที่ ในส่วนของการนำข้อเสนอแนะของวุฒิสภาจากการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศของวุฒิสภา ไปเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญ มีดังนี้ มีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณ มีการสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง มีการจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายและข้อมูลทางสังคมของชุมชนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนนำไปใช้แก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการ และความช่วยเหลือต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง และการสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน ทั้งนี้ จากการดำเนินการที่กล่าวมาก่อให้เกิดการบรรลุผลในการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๕๘ และบรรลุเป้าหมายตามมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ สำหรับร่างกฎหมายที่จะตรขึ้นเพื่อการปฏิรูปประเทศเป็นกฎหมายที่อยู่ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้ในเดือนเมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งเมื่อมีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในปี ๒๕๖๓ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านจึงเลือกกฎหมายปฏิรูปที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมาบรรจุไว้ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศได้ภายในปี ๒๕๖๕ ตามกรอบที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้แผนการปฏิรูปประเทศจะสิ้นสุดลงในเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ หน่วยที่เกี่ยวข้องยังคงต้องดำเนินการจัดทำ ปรับปรุงร่างกฎหมายที่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้แล้วเสร็จตามความจำเป็นและเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศต่อไป นอกจากนี้ ในประเด็นของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ มาตรา ๒๕๙ ตอนท้ายที่ว่า “รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี” ไม่มีข้อกำหนดใดให้การปฏิรูปประเทศต้องจบลงภายใน ๕ ปี ทั้งนี้ รัฐบาลไม่ได้กำหนดให้การปฏิรูปประเทศสิ้นสุดภายใน ๕ ปี แต่แผนการปฏิรูปประเทศจะสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เนื่องจากการดำเนินการของแผนการปฏิรูปประเทศได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว นอกจากนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เชื่อมโยงประเด็นปฏิรูปประเทศกับเป้าหมาย Y1 ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายระดับมหุ้ตหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ที่มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์เกิดผลได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ถ้าหาก

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศจะถูกยกเลิก แต่การดำเนินการปฏิรูปประเทศยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป ทั้งนี้ เมื่อมีการยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ หากคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการปฏิรูปประเทศด้านใดยังมีความสำคัญที่สมควรดำเนินการต่อไป สามารถตราเป็นพระราชบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการในด้านนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ และเป็นแนวทางในการปฏิรูปประเทศหลังสิ้นสุดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อไปได้ ซึ่งวุฒิสภาสสามารถเสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาได้

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อเสนอแนะว่า การพิจารณาว่าการปฏิรูปประเทศสัมฤทธิ์ผลตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ แล้วหรือไม่ จะพิจารณาแต่เพียงว่าสัมฤทธิ์ผลเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใดไม่ได้จะต้องพิจารณาในทุกเรื่อง นอกจากนี้ การจะยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ ตามมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้มีหน้าที่ในการเสนอกฎหมายยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญเป็นบทบัญญัติถาวรที่จะต้องดำรงอยู่ ซึ่งไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ จึงขอฝากไปยังรัฐบาลว่าหากจะมีการยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ จะต้องมีการส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่าจะยกเลิกได้หรือไม่ และหากพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ ยังบังคับใช้จะต้องมีคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนปฏิรูปประเทศในรอบต่อไป

ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามรับข้อเสนอแนะของผู้ตั้งกระทู้ถามไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

ผลการพิจารณา

ตามที่รัฐบาลดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินงบประมาณ ๔,๗๘๗.๙๑๖ ล้านบาท พื้นที่เป้าหมาย ๓,๒๔๖ ตำบล ซึ่งโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ส่งเสริมการเรียนรู้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบโคก หนอง นา โมเดล ๒) พัฒนาพื้นที่เรียนรู้

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

ชุมชนต้นแบบระดับตำบลและระดับครัวเรือน และ ๓) พื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งได้กำหนดผลลัพธ์ของโครงการไว้ ๖ ประการ คือ ๑) เพิ่มรายได้ครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มพื้นที่ป่า ๒) เพิ่มการจ้างงานผู้ถูกผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ด้วยการปฏิบัติในพื้นที่เรียนรู้และพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมาย ๓) เพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไม่น้อยกว่า ๑๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ๔) สร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน จะมีการผลิตข้าว ๑๐,๘๑๘,๗๘๐ กิโลกรัม สามารถเลี้ยงดูคนได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๘,๑๘๗ คน ๕) เพิ่มพื้นที่ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ได้ไม่น้อยกว่า ๒๕,๗๕๙ ไร่ มีต้นไม้ปลูกใหม่ ๑๐,๓๐๓,๖๐๐ ต้น และ ๖) พื้นฟูทรัพยากรดินไม่น้อยกว่า ๒๕,๗๕๙ ไร่ต่อปี ลดการชะล้างหน้าดินเป็นปริมาณ ๒,๕๗๕ ตันต่อปี โดยมีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นเจ้าของโครงการ และมีกิจกรรม ๗ ขั้นตอน ซึ่งโครงการนี้เดิมมีระยะเวลาดำเนินโครงการระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่พบว่าไม่สามารถดำเนินงานได้แล้วเสร็จ จึงได้มีการขอขยายระยะเวลาแล้วเสร็จออกไป จำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งจะสิ้นสุดเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จากรายงานผลการตรวจสอบโครงการ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เผยแพร่ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า (๑) การดำเนินงานล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน (๒) ผลการดำเนินโครงการบางส่วนมีความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการเป็นพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ (๓) การใช้ครุภัณฑ์ที่ได้รับสนับสนุนในพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบอาจไม่คุ้มค่า ขอเรียนถามว่า รัฐบาลได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าวด้วยวิธีใดหรือไม่ ผลการประเมินเป็นอย่างไร และได้ส่งเคราะห์ข้อเรียนรู้จากโครงการทั้งด้านดีและด้านด้อยหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งได้มีการสรุปบทเรียนรู้นี้เพื่อการพัฒนาโครงการในอนาคตต่อไปหรือไม่ อย่างไร

นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ดำเนินการในพื้นที่ ๗๓ จังหวัด ๕๗๕ อำเภอ ๓,๒๔๖ ตำบล เป็นวงเงินจำนวน ๔,๗๘๗,๙๑๖,๔๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ทั้งสิ้น ๗ กิจกรรม ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๙.๙๑ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีรายได้จากการทำโคก หนอง นา เฉลี่ยแปลงละ ๔,๒๔๒.๙๒ บาท มีผู้ได้รับการจ้างงานจำนวน ๑๑,๓๓๒ คน เพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำฝน ๓๕,๖๖๙,๘๙๓ ลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ป่าปลูกใหม่และไม้ยืนต้น จำนวน ๒,๓๘๕,๑๙๗ ต้น

จากประเด็นคำถามที่ว่ารัฐบาลได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการดังกล่าวด้วยวิธีใดหรือไม่ ผลการประเมินเป็นอย่างไร ขอเรียนว่า รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

โดยกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือ GISTDA พัฒนาเครื่องมือติดตามประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและจ้างที่ปรึกษาจาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเมินผลโครงการด้วยการประเมินผลเชิงคุณภาพแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผลการประเมินนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในระยะแรกของโครงการได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพชีวิตในเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม และจากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว มีผลสำเร็จและข้อเรียนรู้ ดังนี้ ด้านดี คือ ๑) ทำให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ๒) เพิ่มรายได้ครัวเรือนหรือชุมชน ระยะต่อมาเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าปลูกใหม่ ตามแนวพระราชดำริ ป่า ๓ อย่าง เพื่อประโยชน์ ๔ อย่าง ๓) เพิ่มการจ้างงาน ๔) เพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำฝน ๕) สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน และ ๖) เพิ่มพื้นที่ป่าปลูกใหม่ ส่วนด้านที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ คือ ๑) ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) รวมถึงบางพื้นที่ประสบอุทกภัย ๒) ความพร้อมของพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ที่เจ้าของแปลงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ เป็นพื้นที่ในกำกับดูแลของหน่วยงานราชการ จึงจะต้องได้รับอนุญาตหรือได้รับความยินยอมตามระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความล่าช้า ๓) พื้นที่บางแห่งไม่สามารถขุดดินได้ตามปริมาตรดินขุดที่กำหนด และในประเด็นที่ว่าโครงการนี้คิดจากบนลงล่าง รัฐบาลได้สรุปบทเรียนนี้ เพื่อพัฒนาโครงการในอนาคตต่อไปหรือไม่ อย่างไร ขอเรียนว่า กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนการพัฒนา มาตั้งแต่ ปี ๒๕๔๙ และดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๒ และจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุक्तสู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ในปี ๒๕๖๓ และโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบ โคก หนอง นา โมเดล ในปี ๒๕๖๔ โดยมีครัวเรือนที่ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก แต่ก็ยังคงเหลือครัวเรือนที่สนใจแต่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการอีกจำนวนมาก กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้จัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุक्तสู่ “โคก หนอง นา โมเดล” (งบเงินกู้) ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นครัวเรือนที่ได้สำรวจความต้องการไว้ก่อนหน้าแล้ว จากข้อมูลที่ได้นำเสนอมาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โครงการนี้ดำเนินการภายใต้ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งการมีส่วนร่วม การเรียนรู้และการขยายผล ไม่ถือเป็นการคิดจากบนลงล่างแต่อย่างใด สำหรับการสรุปบทเรียนในอนาคตกรมการพัฒนาชุมชน มีแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุक्तสู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ดังนี้ ๑) ส่งเสริมการใช้ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาระดับทักษะ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

ของผู้เข้าร่วมโครงการให้สูงขึ้น ๒) สร้างเครือข่าย สนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของเจ้าของแปลงพื้นที่
ต้นแบบ ๓) พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาด
และปลอดภัยต่อผู้บริโภค ๔) ส่งเสริมการตลาดเชื่อมโยงกับตลาดชุมชน และการสร้างแบรนด์
โคก หนอง นา ๕) ขยายผลและสร้างการรับรู้สู่สาธารณะด้วยช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อ Online
ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อสังเกตว่า จากการที่ได้ไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต่าง ๆ
ทำให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์จากการรับงานและการให้งานในโครงการดังกล่าว
เช่น การเลือกพื้นที่ การเลือกกว่าเป็นครอบครัวใด หรือการขูดโคก หนอง นา โมเดล ต่าง ๆ เป็นต้น
ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามรับข้อสังเกตดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การขับเคลื่อนศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย
(ศส.ปชต.) (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา)
ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป
ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา
สามารถเสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การยกระดับดัชนีคอร์รัปชัน CPI (นายปานเทพ
กล้าณรงค์ราญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบ
กระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไปตามข้อบังคับ
ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา สามารถเสนอใหม่เพื่อให้
พิจารณาในคราวถัดไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

- เรื่องด่วน

จำนวน ๒ เรื่อง

เรื่องด่วน ๑. พระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาพระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้
ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ ของที่ประชุมวุฒิสภา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพลังงาน (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เข้าร่วมประชุม โดยรัฐมนตรีได้แถลงต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ตามที่
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและประกาศใช้เป็นพระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลัง
ค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ และเสนอต่อรัฐสภา
โดยสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบกับพระราชกำหนดด้วยแล้วเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
ซึ่งเหตุผลและความจำเป็นเกิดจากสถานการณ์เศรษฐกิจและตลาดน้ำมันโลกเปลี่ยนแปลงมาก
สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน
อย่างมาก กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เดิมยังมีสภาพคล่อง เริ่มดำเนินการช่วยเหลือประชาชน
โดยตรึงราคาก๊าซหุงต้ม ต่อมาสถานการณ์โควิด ๑๙ ลดลง มีการผ่อนคลายข้อจำกัดในการเดินทาง
และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกเริ่มสูงขึ้น ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔
กองทุนเริ่มเข้าไปรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันเชื้อเพลิงประเภทน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นน้ำมันหลักที่ใช้
ในประเทศไม่ให้เกิน ๓๐ บาท/ลิตร ควบคู่ไปกับก๊าซหุงต้ม อีกหนึ่งปัจจัยคือสงครามระหว่างประเทศ
รัสเซียกับประเทศยูเครน ส่งผลต่อน้ำมันดิบให้เกิดเป็นวิกฤติซ้อนวิกฤติ สถานการณ์ของ
สำนักงานกองทุนเกิดการติดลบ มีการพยายามแก้ไขโดยค่อย ๆ ปรับเพิ่มการอุดหนุนราคาน้ำมัน
กระทรวงการคลังมีการปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อสภาพคล่อง
ของกองทุน ซึ่งในปัจจุบันสถานการณ์ราคาน้ำมันโลกยังไม่คลี่คลาย กองทุนยังต้องเข้าไปอุดหนุน
อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานะติดลบมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบต่อ
สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลกน้อยที่สุด กองทุนยังต้องรักษาเสถียรภาพราคา ณ ระดับ
ราคาที่เหมาะสม เพื่อเสริมสภาพคล่องของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างเร่งด่วน จึงตราพระราชกำหนดนี้
จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการพลังงาน
และคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณา
ศึกษาพระราชกำหนดดังกล่าว ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมตามลำดับ ดังนี้

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

ผู้แทนคณะกรรมการการพลังงาน (นายเจน นำชัยศิริ โฆษกคณะกรรมการ) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการเห็นว่าการชดเชยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีการดำเนินการอยู่ในขณะนี้ไม่ใช่วัตถุประสงค์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง แต่เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกำหนดระยะเวลาการชดเชยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพไว้ และเมื่อถึงกำหนดระยะเวลาในการยกเลิกการชดเชยราคา มีการเสนอขอขยายระยะเวลาดังกล่าวโดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) จึงเห็นได้ว่าภาครัฐยังมีแนวโน้มในการใช้เงินกองทุนชดเชยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้ต้องปรับปรุงกฎหมายเพื่อเปิดโอกาสให้มีการชดเชยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพไปตลอดหรือไม่ จะต้องมีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และมาตรการ เพื่อลดการจ่ายเงินชดเชยทุกรอบระยะเวลาหนึ่งปี โดยต้องดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล อนึ่ง แนวทางลดหรือยกเลิกการชดเชยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพยังสามารถดำเนินการได้อีกรูปแบบหนึ่ง คือ การปรับเปลี่ยนนโยบายจากการนำเอทานอลและน้ำมันปาล์มมาใช้ในอุตสาหกรรม เช่น Oleo chemical รวมทั้งผลิตภัณฑ์ชีวภาพหรือวัสดุชีวภาพทดแทนที่มีตลาดรับซื้อในปริมาณมาก จะเกิดประโยชน์สูงสุดและมากกว่านำมาใช้เพื่อเป็นพลังงาน ในส่วนการตรวจสอบราคาต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ ควรมีการเปรียบเทียบข้อมูลการผลิตเอทานอลและไบโอดีเซลกับตลาดโลก และดำเนินการโดยผู้ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการ กรณีข้อมูลโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) พบว่ามีการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว เห็นว่าควรนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมาใช้รักษาระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ให้ปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ลดการอุดหนุนราคาในช่วงสถานการณ์ที่ประชาชนปรับตัวตามสภาวะเศรษฐกิจได้ หากจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนบางกลุ่ม ควรมีมาตรการช่วยเหลือแบบมุ่งเป้าแทนที่จะใช้มาตรการช่วยเหลือแบบครอบคลุมทุกภาคส่วน จะช่วยลดภาระกองทุนได้ การผ่อนผันหนี้ให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง จะส่งผลให้หนี้ที่เกิดขึ้นกับกองทุนเป็นหนี้สาธารณะ และส่งผลให้ดัชนีหนี้สาธารณะของประเทศสูงขึ้น กรอบวงเงินกู้ที่รัฐบาลกำหนดในพระราชกำหนด กระทรวงการคลังควรกำหนดแผนในการชำระคืนเงินกู้อย่างมีระบบและชัดเจน และเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกองทุนและกรอบวงเงินกู้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น การกั๊ยืมส่งผลให้เป็นภาระหนี้สินของประชาชนในอนาคต จึงควรมีมาตรการในการบริหารจัดการที่ดีและรอบคอบ อย่างไรก็ตาม เมื่อกองทุนจะมีกระทรวงการคลังมาค้ำประกัน ควรมีผู้แทนกระทรวงการคลังคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาน้ำมันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การอุดหนุนรอบคอบ และโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

ผู้แทนคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง (นายสมชาย หาญหิรัญ
ประธานคณะกรรมการ) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาสรุปได้ว่า ตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมัน
เชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นมาแทนที่สถาบัน
บริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) โดยมีสถานะเป็นนิติบุคคล ไม่เป็นส่วนราชการ ไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ
และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน จึงทำให้มีข้อจำกัดในการออกเงินกู้
หรือตราสารหนี้ อีกทั้งมีกำหนดในมาตรา ๒๖ วรรคสอง กำหนดให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
สามารถขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
กู้ยืมเงินไม่เกิน ๒ หมื่นล้านบาทเท่านั้น นอกจากนี้ นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ สถานการณ์
ราคาน้ำมันตลาดโลก ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งเกิดจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
รัสเซีย กับประเทศยูเครน และหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ มีแนวโน้มคลี่คลาย
ความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศอยู่ใน
ระดับที่สูง และเกิดวิกฤติพลังงานในระยะต่อมา รัฐบาลออก ๑๐ มาตรการ อาทิ ลดค่าครองชีพ
และลดภาระราคาพลังงานให้กับประชาชน ตรึงราคาน้ำมันดีเซล ปรับราคาก๊าซหุงต้มโดยกองทุนน้ำมัน
 อีกทั้ง ใช้มาตรการลดภาษีสรรพสามิต พยุลงราคาดีเซลให้อยู่ในอัตราไม่เกิน ๓๕ บาทต่อลิตรให้นานขึ้น
คณะกรรมการมีข้อห่วงใยว่าสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงยังมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ประเภท
หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ การกู้เงินจึงนับเป็นหนี้สาธารณะ แม้พระราชกำหนดดังกล่าว
จะกำหนดให้กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินกู้ แต่สำนักงานจะต้องเป็นผู้รับภาระการชำระหนี้
โดยใช้รายได้ของตนเอง และกระทรวงการคลังไม่สามารถตั้งงบประมาณเพื่อชำระหนี้เงินกู้
ให้กับสำนักงานได้ ดังนั้น จึงไม่เป็นภาระต่องบประมาณ และไม่ได้เป็นการผลักภาระให้กับประชาชน
แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ต้องพิจารณาโครงสร้างระดับราคาน้ำมันซึ่งอาจเบี่ยงเบนไปจากที่คาดการณ์ไว้
ดังนั้น สิ่งที่รัฐบาล กระทรวงพลังงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน
คือ การออกมาตรการประหยัดพลังงานและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพที่เข้มข้นกว่านี้ รวมทั้ง
ต้องทบทวนนโยบายอุดหนุนราคาใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อหลีกเลี่ยงต่อปัญหาวิกฤติ
ฐานะการคลังและผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะยาว

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น
ซึ่งสมาชิกได้มีประเด็นข้อซักถามในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ
การบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ บัญญัติให้หนี้ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันเป็นหนี้สาธารณะ
จึงทำให้ต้องใช้เงินนี้ด้วยความระมัดระวัง ยึดตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเคร่งครัด ควรกำหนดกรอบการชำระหนี้ให้ชัดเจน สำนักงานกองทุนควรบริหาร

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

จัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน อาทิ เสนอมาตรการประหยัดพลังงาน ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก ทั้งนี้มีความกังวลว่า ภายหลังจากพระราชกำหนดประกาศใช้จะส่งผลให้เกิดหนี้สาธารณะมากขึ้นเพียงใด หนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุใดจึงมีจำนวนมาก และเกินกรอบวงเงินกู้ที่ตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันฯ มาตรา ๒๖ ซึ่งให้กู้ได้ไม่เกินจำนวนสี่หมื่นล้านบาท ถึงแม้ต่อมาจะมีการออกพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกู้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้เปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกู้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนเจ็ดหมื่นล้านบาท ได้มีการวางแผนการใช้เงินกู้ แผนการชำระเงินกู้ให้อยู่ในกรอบเวลา ๗ ปี อีกทั้งกำหนดเวลาให้พระราชกฤษฎีกามีผลบังคับใช้หนึ่งปี หากสิ้นผลบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาแล้วกรอบวงเงินของกองทุนและกรอบวงเงินกู้จะเป็นอย่างไร

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กระทรวงพลังงาน (นายพรชัย จิรกุลไพศาล) และผู้อำนวยการกองกฎหมายการเงินการคลัง กองกฎหมายการเงินการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางสาวจิรภัทร์ การประเสริฐกิจ) ได้ตอบชี้แจงว่า กรณีหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงประมาณหนึ่งแสนกว่าล้านบาท เป็นหนี้ที่เกิดจากการค้างชำระสะสม มิใช่หนี้ที่สร้างขึ้นใหม่ จึงไม่เกินกรอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในส่วนของเงินกู้ สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ได้มีการจัดทำแผนเป็น ๓ แผน ได้แก่ ๑) แผนการกู้ยืมเงิน ในช่วงแรกกู้จำนวน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เริ่มดำเนินการแล้ว และต่อไปจะกู้จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท จะเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๖ ๒) แผนการใช้เงินสำหรับเงินกู้ช่วงแรก อยู่ระหว่างดำเนินการจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕ สำหรับเงินกู้ช่วงที่สองจะพิจารณาและจัดทำแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ๓) แผนการชำระหนี้ วางแผนการชำระหนี้ไว้ภายใน ๗ ปี ภายใต้อการพิจารณาและการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกรอบเวลาของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกู้ตามพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกู้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้เปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกู้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนเจ็ดหมื่นล้านบาท มีกรอบเวลาภายในหนึ่งปี ซึ่งเมื่อครบหนึ่งปีแล้ว สถานการณ์กู้เงินจะเป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกา เกิดจากสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเกิดวิกฤติ จำเป็นต้องกู้เงินเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ให้เป็นการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

แก่ประชาชนมากเกินไป และใช้ในช่วงเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ หากเกิดปัญหาขึ้นอีกในอนาคตจะมีการพิจารณาตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นกลไกการแก้ไขโดยมีข้อจำกัดภายใต้มาตรา ๑๙ (๒) ซึ่งกำหนดให้จัดทำแผนรองรับวิกฤติการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงรวมทั้งรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานและการเสนอแนะมาตรการแก้ไขปัญหายุ่งยากการปฏิบัติการตามแผนดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนดผ่อนผันให้กระทรวงการคลัง คำประกันการชำระหนี้ของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วยคะแนนเสียงอนุมัติ ๑๘๗ เสียง ไม่อนุมัติ ๑ เสียง งดออกเสียง ๕ เสียง และไม่ลงคะแนน ไม่มี

เรื่องด่วน ๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๖ นับแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของที่ประชุมวุฒิสภา รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอนุชา นาคาศัย) พร้อมด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการ ได้แก่ รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ (นายวัชระ อินทุสุต) รองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ (นายเสวต อภัยรัตน์) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด (นางสาวสุชума วิจิตรวงศ์วาน) และผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง) เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ หลังจากเลขาธิการวุฒิสภาได้อ่านบันทึกหลักการและเหตุผลเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีชี้แจงประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการไว้ แต่ได้กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายทหาร และข้าราชการฝ่ายพลเรือนเอาไว้ในมาตรา ๑๘๐ และของผู้พิพากษาหรือตุลาการในมาตรา ๑๙๐ โดยกำหนดให้ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ แต่เนื่องจากข้าราชการอัยการเป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ซึ่งมีการแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งเช่นเดียวกับผู้พิพากษาและตุลาการ จึงต้องปรับปรุงเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการให้มีความเหมาะสม

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

โดยกำหนดให้กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เพื่อให้สอดคล้องกับข้าราชการประเภทอื่นที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ การแก้ไขดังกล่าวยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการอัยการ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อประชาชน และได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จึงขอให้วุฒิสภา รับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาด้วย

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ จำนวน ๒ คณะ แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุมตามลำดับ ดังนี้

ผู้แทนคณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และการตำรวจ (พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา) แลกผลการศึกษา สรุปได้ว่า การแก้ไขมาตรา ๕๕ วรรคสอง จากเดิม “(๗) การพ้นจากตำแหน่ง เมื่อถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง” เป็น “ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ” เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการอัยการมีความเหมาะสมในกรณีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ และเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเทียบได้กับมาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ ตามวาระจริง พ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เนื่องจากข้าราชการฝ่ายอัยการเป็นตำแหน่งซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและมีหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง เช่นเดียวกับผู้พิพากษาและตุลาการ จึงเป็นการสมควรที่สำนักงานอัยการสูงสุดจะได้แก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้เป็นไปแนวทางเดียวกันกับการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตามมาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ

ผู้แทนคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (นายกิตติ วะสีนนท์) แลกผลการศึกษา สรุปได้ว่า ตามบทบัญญัติมาตรา ๕๕ (๓) กรณีข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้รับอนุญาตให้ลาออก แม้บัญญัติไว้แตกต่างจากกรณีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง แต่เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกรณีของข้าราชการอัยการมีความสอดคล้องกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ว่า มาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ มีลักษณะเป็นบทถวายพระราชอำนาจเป็นเบื้องต้น โดยมีได้มีลักษณะเป็นการจำกัดพระราชอำนาจ และเป็นการลดพระราชภาระของพระมหากษัตริย์ จึงไม่ห้ามที่จะมีการตรากฎหมายเพื่อถวายพระราชอำนาจในเรื่องทำนองเดียวกันเพิ่มขึ้น ตราบเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชอำนาจที่ทรงมีอยู่ตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น บทบัญญัติตามมาตรา ๕๕ วรรคสอง ดังกล่าว จึงไม่ขัดหรือแย้ง

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมได้รับรองแล้ว

กับมาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญ และตามมาตรา ๕๕ (๗) กรณีข้าราชการอัยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก มีความสอดคล้องกับมาตรา ๑๘๐ และมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ซึ่งต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

ภายหลังที่คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๑๖๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับ

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	ไม่มี
(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	ไม่มี
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	ไม่มี
(๗) เรื่องอื่น ๆ	จำนวน ๒ เรื่อง

๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการท่องเที่ยว แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมได้มีมติตั้ง พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล เป็นกรรมการในคณะกรรมการการท่องเที่ยว แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการการท่องเที่ยว (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) เสนอ

๗.๒ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

ที่ประชุมได้มีมติตั้ง พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล เป็นกรรมการในคณะกรรมการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการการคมนาคม (พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ) เสนอ

เลิกประชุม เวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

